

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 29. 04. 2013 r.

DPR - I - 021-18(44)/JS/BL/12/13

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

W związku z objęciem porządkiem obrad Rady Ministrów w dniu 29 kwietnia br. projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (RM-10-32-13), uprzejmie przekazuję w załączeniu tekst autopoprawki do tego projektu. Dotyczy ona realizacji decyzji Pana Donalda Tuska Prezesa Rady Ministrów, zgodnie z którą projektowaną ustawą mają być objęci pracownicy, których dzieci urodziły się po dniu 31 grudnia 2012 r. Konsekwencją tej decyzji jest wprowadzenie do projektowanej ustawy nowych art. 29 i art. 30, a także zmiana daty wejścia w życie ustawy – z dnia 1 września 2013 r. na dzień 17 czerwca 2013 r.

Odpowiedniej korekty wymaga także uzasadnienie do projektowanej ustawy zwłaszcza w części dotyczącej Oceny Skutków Regulacji.

Poniżej przedstawiam tekst autopoprawki wraz z odpowiednią korektą uzasadnienia.

1. Art. 20 projektowanej ustawy otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. W ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 237, poz. 1654) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12:

a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w 2012 r. i do dnia 16 czerwca 2013 r. – do 4 tygodni.”,

b) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w 2012 r. i do dnia 16 czerwca 2013 r. – do 6 tygodni.”,

c) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w 2012 r. i do dnia 16 czerwca 2013 r. – do 2 tygodni.”;

2) w art. 13 uchyla się ust. 2. ...;

2. po art. 28 projektowanej ustawy dodaje się nowe art. 29 - 32 w brzmieniu:

„Art. 29. 1. Pracownik, którego dziecko urodziło się po dniu 31 grudnia 2012 r., niespełniający przesłanek, o których mowa w art. 27 ust. 1, ma prawo do dodatkowego urlopu macierzyńskiego w wymiarze odpowiadającym różnicy między wymiarem urlopu określonym w art. 182¹ ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą a wymiarem wykorzystanego urlopu.

2. Dodatkowego urlopu macierzyńskiego udziela się nie później niż w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy, na pisemny wniosek pracownika złożony nie później niż w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Bezpośrednio po wykorzystaniu dodatkowego urlopu macierzyńskiego, o którym mowa w ust.1, pracownik ma prawo do urlopu rodzicielskiego, udzielanego w wymiarze i na zasadach określonych w art. 182^{1a} ustawy zmienianej w art. 1.

4. Urlopu rodzicielskiego udziela się na pisemny wniosek pracownika składany nie później niż do dnia zakończenia dodatkowego urlopu macierzyńskiego, o którym mowa w ust. 1.

5. Przepisy ust. 1 - 4 stosuje się odpowiednio do policjanta, strażaka, żołnierza zawodowego oraz funkcjonariusza: Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Służby Celnej.

Art. 30. 1. Pracownik, który po dniu 31 grudnia 2012 r. przyjął dziecko na wychowanie i wystąpił do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub przyjął dziecko na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, niespełniający przesłanek, o których mowa w art. 28 ust. 1, ma prawo do dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w wymiarze odpowiadającym różnicy między wymiarem urlopu określonym w art. 183 § 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą a wymiarem wykorzystanego urlopu.

2. Dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego udziela się nie później niż w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy, na pisemny wniosek pracownika złożony nie później niż w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Bezpośrednio po wykorzystaniu dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, o którym mowa w ust. 1, pracownik ma prawo do urlopu rodzicielskiego, udzielanego w wymiarze i na zasadach określonych w art. 182^{1a} ustawy zmienianej w art. 1.

4. Urlopu rodzicielskiego udziela się na pisemny wniosek pracownika składany nie później niż do dnia zakończenia dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, o którym mowa w ust. 1.

5. Przepisy ust. 1 - 4 stosuje się odpowiednio do policjanta, strażaka, żołnierza zawodowego oraz funkcjonariusza: Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Służby Celnej.

Art. 31. 1. W latach 2013-2022 maksymalny limit wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu urlopów rodzicielskich, będących skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy wynosi:

- 1) 2013 r. – 1 176 000 000 zł;
- 2) 2014 r. – 2 906 400 000 zł;
- 3) 2015 r. – 3 063 600 000 zł ;
- 4) 2016 r. – 3 220 800 000 zł;
- 5) 2017 r. – 3 376 800 000 zł;
- 6) 2018 r. – 3 532 800 000 zł;
- 7) 2019 r. – 3 658 800 000 zł;
- 8) 2020 r. – 3 778 800 000 zł;
- 9) 2021 r. – 3 888 000 000 zł;
- 10) 2022 r. – 3 991 200 000 zł.

2. W przypadku, gdy wielkość wydatków z tytułu urlopu rodzicielskiego po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 60% limitu wydatków przewidzianych na ten rok, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może zwiększyć limity, o których mowa w ust. 1, o kwoty oszczędności z tytułu innych wydatków lub podejmie inne działania w celu zagwarantowania możliwości wypłaty świadczeń z tytułu urlopu rodzicielskiego wszystkim uprawnionym.

3. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w terminie do dnia 31 sierpnia danego roku, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych harmonogram realizacji działań, o których mowa w ust. 2.

4. W celu zapewnienia zrównoważenia deficytu sektora finansów publicznych upoważnia się Radę Ministrów do podjęcia, w drodze rozporządzenia, decyzji o blokowaniu planowanych wydatków budżetu państwa lub ograniczeniu wydatków w pozostałych jednostkach sektora finansów publicznych, w wysokości określonej w informacji Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na realizację innych działań, o których mowa w ust. 2, oraz wskazania właściwych ministrów, jako odpowiedzialnych za realizację oszczędności w jednostkach podległych i nadzorowanych.

5. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o których mowa w ust. 1 i o których mowa w ust. 2, jest Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 32. W roku 2013 upoważnia się ministra właściwego do spraw finansów publicznych do przekazania, do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodatkowej dotacji z budżetu państwa na realizację ustawy, z zablokowanych przez dysponentów części budżetowych oszczędności w wydatkach budżetu państwa, w wysokości niezbędnej do zapewnienia wypłat świadczeń z tego funduszu. Przepisu art. 29 ust. 10 i ust. 12 ustawy o finansach publicznych nie stosuje się.”;

3. dotychczasowy art. 29 projektowanej ustawy otrzymuje oznaczenie art. 33;

4. dotychczasowy art. 30 projektowanej ustawy otrzymuje oznaczenie art. 34 i następujące brzmienie:

„Art. 34. Ustawa wchodzi w życie z dniem 17 czerwca 2013 r., z wyjątkiem art. 31 ust. 2-5, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.”;

5. na str. 5 i 7 uzasadnienia w pkt 1 wyrazy „od dnia 1 września 2013 r.” zastępuje się wyrazami „ od dnia 17 czerwca 2013 r.”;

6. na str. 15 uzasadnienia, w pkt 6 powołany w nawiasie art. 29 zastępuje się art. 33 zaś powołana w pkt 8 data „1 września 2013 r.” powinna być zastąpiona datą „17 czerwca 2013 r.”;

7. tekst uzasadnienia zamieszczony na str. 17 i 18 otrzymuje brzmienie:

„Proponuje się, aby z nowych rozwiązań prawnych wprowadzonych projektowaną ustawą mogli korzystać także pracownicy, którzy w dniu wejścia w życie ustawy będą przebywać na dodatkowym urlopie macierzyńskim (dodatkowym urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego). W tym celu proponuje się w przepisach przejściowych projektowanej ustawy zamieszczenie norm, zgodnie z którymi:

1) Pracownicy korzystający w dniu wejścia w życie ustawy z dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub z dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego – mieliby prawo do wnioskowania o udzielenie części takiego urlopu w wymiarze odpowiadającym różnicy między wymiarem urlopu wprowadzonym projektowaną ustawą a wymiarem udzielonego urlopu. Do dnia wejścia w życie ustawy wymiar dodatkowego urlopu macierzyńskiego i dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego będzie bowiem niższy, niż wymiary takich urlopów od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Proponuje się, aby uprawnieni pracownicy mieli prawo złożenia wniosku o udzielenie części urlopu w terminie nie później niż do dnia zakończenia udzielonego wcześniej urlopu.

(art. 27 ust. 1 i 2 i art. 28 ust. 1 i 2 projektowanej ustawy)

2) Pracownicy korzystający w dniu wejścia w życie ustawy z dodatkowego urlopu macierzyńskiego i z dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego mogliby także, w krótszym terminie wnioskować o udzielenie im urlopu rodzicielskiego. Proponuje się, aby był to termin nie późniejszy niż do dnia zakończenia udzielonego wcześniej urlopu. W praktyce bowiem będą mogły wystąpić przypadki, w których zachowanie 14 dniowego wyprzedzenia przy wnioskowaniu o udzielenie urlopu rodzicielskiego nie będzie możliwe.

(art. 27 ust. 3 i art. 28 ust. 3 projektowanej ustawy)

Regulacje te byłyby odpowiednio stosowane do funkcjonariusza: Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Celnej, Służby Więziennej, a także do policjanta, strażaka i żołnierza zawodowego, korzystającego w dniu wejścia w życie ustawy

z dodatkowego urlopu macierzyńskiego albo dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego.
(art. 27 ust. 4 i art. 28 ust. 4 projektowanej ustawy).

Proponuje się również, aby z nowych rozwiązań prawnych wprowadzonych projektowaną ustawą mogli korzystać także pracownicy, których dzieci urodziły się po dniu 31 grudnia 2012 r. (którzy po tym dniu przyjęli dziecko na wychowanie i wystąpili do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub przyjęli dziecko na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej), jednak niespełniający przesłanek określonych w art. 27 i 28 projektowanej ustawy. Chodzi tu zatem o pracowników, którzy w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy nie będą korzystać z dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub z dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego. Takim pracownikom proponuje się przyznać prawo do dodatkowego urlopu macierzyńskiego (dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego), w wysokości stanowiącej różnicę między nowym wymiarem dodatkowego urlopu macierzyńskiego (dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego) a urlopem wykorzystanym przez pracownika do dnia wejścia w życie ustawy. Dodatkowy urlop macierzyński (dodatkowy urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego) byłby udzielany nie później niż w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy, na pisemny wniosek uprawnionego pracownika składany nie później niż w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Proponuje się także, aby bezpośrednio po wykorzystaniu takiego urlopu pracownik mógł skorzystać z urlopu rodzicielskiego udzielanego w wymiarze i na zasadach przewidzianych w art. 182^{1a} Kodeksu pracy. Wniosek o udzielenie urlopu rodzicielskiego będzie można składać do dnia zakończenia dodatkowego urlopu macierzyńskiego (dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego).

Regulacje te byłyby odpowiednio stosowane do funkcjonariusza: Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Celnej, Służby Więziennej, a także do policjanta, strażaka i żołnierza zawodowego

(art. 29 i art. 30 projektowanej ustawy).

Wprowadzenie nowej kategorii urlopu rodzicielskiego w wymiarze do 26 tygodni powoduje wzrost wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, będącego istotnym elementem sektora finansów publicznych, w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.

Zgodnie z przepisami art. 50 ustawy o finansach publicznych w przyjmowanych przez Radę Ministrów projektach ustaw, których skutkiem finansowym może być zmiana poziomu wydatków jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów, określa się w treści projektu maksymalny limit tych wydatków wyrażony kwotowo, na okres 10 lat budżetowych wykonywania ustawy, oddzielnie dla każdego roku, poczynając od pierwszego roku planowanego wejścia w życie ustawy, w podziale na: budżet państwa jednostki samorządu terytorialnego oraz pozostałe jednostki sektora finansów publicznych. Projekt ustawy musi zawierać również mechanizmy korygujące, mające zastosowanie w przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, a także właściwy organ, który monitoruje wykorzystanie limitu wydatków na wykonywanie zadania publicznego przez

jednostki sektora finansów publicznych oraz odpowiada za wdrożenie mechanizmów korygujących.

W stosunku do przewidzianej w art. 1 projektu ustawy zmiany w ustawie - Kodeks pracy oraz zmian do ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (art. 10 projektu), skutkujących zmianą poziomu wydatków z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na zasiłki macierzyńskie dyspozycja art. 50 ustawy o finansach publicznych została zrealizowana w proponowanym art. 31 przez określenie maksymalnego 10-letniego limitu wydatków z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mechanizmu korygującego oraz organu właściwego do monitorowania wykorzystania limitu wydatków. (art. 31 i 32 projektowanej ustawy)

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem 17 czerwca 2013 r., z wyjątkiem art. 31 ust. 2-5 projektowanej ustawy, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

(art. 34 projektowanej ustawy)

Przedmiot projektowanej regulacji nie podlega procedurze notyfikacji określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Zainteresowanie pracami nad tym projektem zgłosiło 6 osób: Pani Paulina Wrzosek, Pani Aneta Olendrzyńska, Pani Alina Jankowska – Konsur, Pani Justyna Kondracka, Pani Joanna Putra i Pani Katarzyna Mądra. Pięć zgłoszeń zawierało postulat, aby z nowego urlopu rodzicielskiego mogli skorzystać wszyscy rodzice dzieci urodzonych w 2013 r., tj. także rodzice dzieci urodzonych w I kwartale 2013 r., co mogłoby zostać osiągnięte przez przyspieszenie terminu wejścia ustawy w życie. Natomiast jedno zgłoszenie zawierało postulat przyznania części uprawnień rodzicom dzieci urodzonych do 17 marca 2013 r. (w postaci np. 13 tygodni dodatkowego urlopu rodzicielskiego). Postulat dot. przyspieszenia terminu wejścia w życie ustawy został uwzględniony (art. 29, 30 i 32 projektowanej ustawy).

Projektowana ustawa została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z treścią § 11a ust. 1 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.).”;

8. tekst uzasadnienia zamieszczony w drugim akapicie na str. 21 i w pierwszym akapicie na str. 22 uzasadnienia otrzymuje brzmienie:

„Ponadto FZZ opowiada się za tym, by za cały okres urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego wysokość zasiłku wynosiła 100 proc. podstawy wymiaru zasiłku. Uwaga ta nie została uwzględniona, ponieważ wydłużenie urlopu z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem oznacza wyższe wydatki na zasiłki macierzyńskie. Przyjęcie propozycji jednego wymiaru zasiłku macierzyńskiego na poziomie 100% oznaczałoby dużo wyższe wydatki na zasiłki macierzyńskie oraz płacone z tego tytułu składki na ubezpieczenia społeczne. W 2013 r.

byłby to dodatkowy koszt rzędu 600 mln zł powyżej kosztu szacowanego w uzasadnieniu (OSR) do projektu ustawy (przy założeniu, że 90% uprawnionych korzysta z wydłużonego urlopu). W 2014 r. dodatkowy koszt, ponad koszt wynikający z uzasadnienia do projektowanych regulacji, wyniósłby prawie 1500 mln zł (przy założeniu 90% uprawnionych i korzystających z wydłużonego urlopu). FZZ zaproponowało również skreślenie warunku uzyskania wyrównania zasiłku macierzyńskiego dla pracownika - matki, rezygnującej z dodatkowego urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego lub urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze, w przypadku niewykorzystania tych urlopów przez pracownika – ojca. Propozycję wykreślenia tego warunku należy rozumieć w połączeniu z poprzednią propozycją podwyższenia wymiaru zasiłku do 100%. W przypadku jednolitego wymiaru zasiłku macierzyńskiego na poziomie 100% przez cały okres urlopu macierzyńskiego, dodatkowego i rodzicielskiego, bezzasadnym byłoby jakiegokolwiek wyrównanie z tytułu rezygnacji z urlopu. Jednak przy propozycji z projektu ustawy takie wyrównanie zapewnia identyczny poziom zasiłku w trakcie pierwszych 6 miesięcy sprawowania osobistej opieki nad małym dzieckiem. FZZ zauważyło także, że w uzasadnieniu do projektu ustawy nie wskazano źródeł pozyskiwania środków na nowe rozwiązania prorodzinne. Należy wyjaśnić, że dodatkowe koszty związane z wypłatą zasiłków macierzyńskich i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z wydłużeniem urlopu z tytułu sprawowania osobistej opieki nad małym dzieckiem będą finansowane z budżetu państwa, gdyż FUS, w tym fundusz chorobowy są funduszami deficytowymi, tzn. że wpływające od ubezpieczonych składki nie wystarczają na sfinansowanie wydatków.”;

9. tekst uzasadnienia zamieszczony w ostatnim akapicie na str. 24 i w pierwszych dwóch zdaniach na str. 25 otrzymuje brzmienie:

„Uwaga **Fundacji i Stowarzyszenia Rzecznik Praw Rodziców** dotycząca terminu zadeklarowania przez pracownicę chęci skorzystania z rocznego urlopu związanego z urodzeniem dziecka została uwzględniona. Projekt przewiduje, że pracownica będzie mogła złożyć wniosek o udzielenie jej bezpośrednio po urlopie macierzyńskim dodatkowego urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego nie później niż 14 dni po porodzie. Nie został uwzględniony postulat wprowadzenia dłuższych urlopów dla matek wcześniaków (liczonych od momentu wyjścia dziecka ze szpitala), ponieważ wykracza on poza przedmiot projektowanej regulacji.”;

10. Tekst pkt 3 Oceny Skutków Regulacji otrzymuje brzmienie:

„3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Proponowane rozwiązania spowodują wzrost wydatków sektora finansów publicznych już w 2013 r. Wzrost wydatków wynika z wprowadzenia wydłużonego okresu sprawowania opieki nad małym dzieckiem. Z nowelizacji Kp wynika, że w trakcie sprawowania opieki nad małym dzieckiem rodzic będzie mógł skorzystać z prawa do urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego.

3.1. Skutki finansowe projektowanych zmian dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wprowadzenie zasady, że kobieta (rodzic) może otrzymać 100% podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego wypłacanego przez okres urlopu macierzyńskiego w aktualnie

obowiązującym wymiarze oraz 60% podstawy wymiaru tego zasiłku w okresie urlopu rodzicielskiego przez następne tygodnie do 26 tygodni łącznie (urlop ten może zostać wykorzystany w 3 ratach, z tym, że rata nie może być krótsza od 8 tygodni) albo 80% podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego przez okres uwzględniający urlop rodzicielski spowoduje wzrost wydatków na zasiłki macierzyńskie wypłacane z funduszu chorobowego FUS oraz na składki emerytalno-rentowe za okres urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego finansowane z budżetu państwa.

Wynikające z „Prognozy wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych” wydatki na zasiłki macierzyńskie bez uwzględnienia proponowanych zmian, w latach 2013 – 2018 oraz szacunki na lata 2019-2022, zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Rok	Prognozowane wydatki na zasiłki macierzyńskie z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - kwoty nominalne (w mln zł)
2013	3 831 ¹⁾
2014	4 036
2015	4 255
2016	4 473
2017	4 690
2018	4 906
2019	5 082
2020	5 248
2021	5 400
2022	5 543

- 1) 2013 - Plan finansowy FUS na 2013 r.
 2) 2014-2018 - Prognoza wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
 3) 2019-2022 – Szacunki MPiPS w oparciu o wskaźniki zawarte w wytycznych Ministra Finansów

Założenia makroekonomiczne.

Do szacunków przyjęto wielkość wydatków na zasiłki macierzyńskie z Prognozy wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na lata 2014-2018, której założenia makroekonomiczne oparte są na „Wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – Wrzesień 2012 r.”

Tabela 1.1 Wybrane parametry - wariant nr 1

wersja prognozy demograficznej: Prognoza Eurostatu

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. stopa bezrobocia (stan na koniec roku)	12.48%	12.13%	11.60%	10.95%	10.15%	9.32%	8.62%
2. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	104.00%	102.70%	102.30%	102.50%	102.50%	102.50%	102.40%
3. wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia	100.89%	102.79%	102.86%	103.23%	102.86%	102.98%	103.02%
4. wskaźnik realnego wzrostu PKB	102.51%	102.92%	103.23%	103.80%	103.75%	103.82%	103.66%
5. ścigałość składek na ubezpieczenia społeczne	99.00%	99.00%	99.00%	99.00%	99.00%	99.00%	99.00%

Na lata 2019-2022 przyjęto wskaźniki makroekonomiczne z „Wytocznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – Wrzesień 2012 r.”

Wyszczególnienie	Jednostka	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PKB, dynamika realna	%	103,9	103,8	103,5	103,4	103,2	103,1
CPI - dynamika średnioroczna	%	102,5	102,4	102,4	102,4	102,4	102,4

Gdyby wszyscy uprawnieni zdecydowali się na skorzystanie z przedłużonej osobistej opieki nad małym dzieckiem identyczne skutki finansowe¹ wystąpią zarówno po stronie zasiłków macierzyńskich w wariantcie gdy wszyscy ubezpieczeni skorzystają z:

1) urlopu podstawowego w obecnym wymiarze (macierzyńskiego i dodatkowego) oraz urlopu rodzicielskiego w wymiarze 26 tygodni i jednocześnie zasiłku macierzyńskiego w wysokości 80% podstawy jego wymiaru, jak i

2) urlopu podstawowego w obecnym wymiarze (macierzyńskiego i dodatkowego) oraz zasiłku macierzyńskiego w wysokości 100% podstawy jego wymiaru oraz urlopu rodzicielskiego w wymiarze 26 tygodni oraz zasiłku macierzyńskiego w wysokości 60% podstawy jego wymiaru.

Dla szacunków skutków finansowych wprowadzenia urlopów rodzicielskich przyjęto założenie o braku wpływu projektowanego rozwiązania na liczbę urodzeń oraz równomiernym rozkładzie urodzeń w ciągu roku.

Przy założeniu, że wszyscy ubezpieczeni skorzystaliby z uprawnienia, szacunkowy wzrost wydatków z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przedstawia poniższa tabela.

Rok	Wzrost wydatków na zasiłki w mln zł
2013	980 *
2014	2422
2015	2553
2016	2684
2017	2814

¹ Przy założeniu, że przy 1 porodzie rodzi się 1 dziecko oraz biorąc pod uwagę kwotę nominalnych łącznych wypłat zasiłku macierzyńskiego (z całego okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego). Skutki finansowe mogą się różnie rozkładać w poszczególnych latach kalendarzowych.

2018	2944
2019	3049
2020	3149
2021	3240
2022	3326

*zakładając wejście w życie przepisów od 17 czerwca 2013 r.

Wyniki zaprezentowane w powyższej tabeli należy traktować jako maksymalny wzrost wydatków na zasiłki macierzyńskie.

Przyjęcie realistycznego założenia, że jedynie określony procent ubezpieczonych rodziców zdecyduje się na skorzystanie z urlopu rodzicielskiego (z zasiłkiem macierzyńskim w zmniejszonej wysokości) oznacza, że wzrost wydatków będzie jedynie określonym procentem przedstawionych powyżej kwot maksymalnych. Ze względu na trudności w określeniu grupy takich rodziców, a w konsekwencji relacji wysokości ich zasiłków macierzyńskich do przeciętnego zasiłku przy ilustracji zmiany wydatków FUS, proponuje się przyjęcie zasady, że spadek liczby ubezpieczonych korzystających z urlopu rodzicielskiego spowoduje wprost proporcjonalny spadek wydatków z FUS. Przy założeniu, że określony odsetek ubezpieczonych skorzysta z urlopu macierzyńskiego, szacunkowy wzrost wydatków FUS przedstawia poniższe zestawienie:

Rok	50% korzystających	70% korzystających	90% korzystających
	Wzrost wydatków na zasiłki (mln zł)		
2013	490*	686*	882*
2014	1211	1695	2179
2015	1277	1787	2298
2016	1342	1879	2415
2017	1407	1970	2533
2018	1472	2061	2649
2019	1525	2134	2744
2020	1574	2204	2834
2021	1620	2268	2916
2022	1663	2328	2993

*zakładając wejście w życie przepisów od 17 czerwca 2013 r.

Przedstawione rozwiązanie przewiduje możliwość skorzystania z urlopu rodzicielskiego w 3 ratach. Oznacza to, że część wydatków na zasiłki macierzyńskie z tytułu urlopu rodzicielskiego może zostać przeniesiona na następny rok. Ponadto nie wszystkie uprawnione osoby skorzystają z pełnego wymiaru urlopu rodzicielskiego, np. wykorzystując 1 lub 2 co najmniej 8-tygodniowe okresy zamiast od razu 26 tygodni. W konsekwencji skutek finansowy może ulec zmniejszeniu lub przesunięciu na następne lata.

Zgodnie z art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w OSR przedstawione zostały skutki finansowe wynikające z wydłużenia okresu pobierania zasiłków macierzyńskich przez osoby ubezpieczone w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, począwszy od 2013 r., przez kolejne 10 lat. Skutki finansowe zostały oparte na prognozie wydatków na zasiłki macierzyńskie, opracowanej przez ZUS. Zwiększone wydatki na zasiłki macierzyńskie, ze względu na deficyt FUS, tzn. że wpływające składki nie wystarczają na sfinansowanie bieżących wydatków na świadczenia, mogą być sfinansowane albo poprzez zwiększoną dotację budżetu państwa albo z pożyczek lub kredytów. Należy nadmienić, że w ustawie budżetowej została przewidziana możliwość udzielenia FUS przez budżet państwa pożyczek w kwocie do 12 mld zł (art. 8 pkt 1e).

Celem nowelizacji jest zapewnienie dłuższej niż obecnie o 26 tygodni możliwości sprawowania opieki nad małym dzieckiem oraz umożliwienie obydwojgu rodziców

uczestniczenia w wychowywaniu dziecka, korzystając w tym czasie z przysługujących z tego tytułu płatnych urlopów. A więc celem nowelizacji jest poprawa jakości opieki nad małym dzieckiem oraz zapewnienie bezpośredniej opieki przez każde z rodziców. Jednym z mierników wprowadzonej nowelizacji Kp może być liczba ojców korzystających np. z urlopu rodzicielskiego.

3.2. Skutki finansowe projektowanych zmian dla budżetu państwa.

Wydłużenie okresu opieki nad dzieckiem spowoduje wzrost wydatków na składki emerytalno-rentowe za okres urlopu macierzyńskiego finansowane z budżetu państwa. Składki te będą finansowane przez cały okres sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, co stanowi dodatkowy koszt dla budżetu państwa.

Wydatki budżetu państwa wzrosną z jednej strony z tytułu wyższych niż prognozowane wydatki na zasiłki macierzyńskie (dłuższy okres wypłaty) i konieczności wyższej dotacji uzupełniającej do FUS, z drugiej zaś bezpośrednio z tytułu opłacania składek za osoby korzystające z prawa do przedłużonej płatnej opieki nad małym dzieckiem.

Rok	Wzrost wydatków budżetu państwa z tytułu opłacania składek po wprowadzeniu zmiany (w mln zł)
2013	267*
2014	666
2015	703
2016	739
2017	774
2018	810
2019	839
2020	867
2021	892
2022	915

* zakładając wejście w życie przepisów od 17 czerwca 2013r.

Podobnie jak w przypadku zasiłków wyniki zaprezentowane w powyższej tabeli należy traktować jako maksymalny wzrost wydatków budżetu państwa na składki.

Przyjęcie założenia, że jedynie określony procent rodziców zdecyduje się na skorzystanie z urlopu rodzicielskiego (z zasiłkiem macierzyńskim w zmniejszonej wysokości) oznacza, że wzrost wydatków budżetu państwa na składki będzie jedynie określonym procentem przedstawionych powyżej kwot maksymalnych. Wzrost wydatków budżetu państwa z tytułu opłacania składek wyniesie odpowiednio:

Rok	50% korzystających	70% korzystających	90% korzystających
	Wzrost wydatków na składki (mln zł)		
2013	134*	187*	240*
2014	333	466	600
2015	351	492	632
2016	369	517	665
2017	387	542	697
2018	405	567	729
2019	420	587	755
2020	433	607	780

2021	446	624	803
2022	458	641	824

*zakładając wejście w życie przepisów od 17 czerwca 2013r.:

Z tego składki przekazywane do OFE wyniosą:

Rok	50% korzystających	70% korzystających	90% korzystających
	Składki przekazywane do ofe (mln zł)		
2013	14*	19*	24*
2014	38	53	68
2015	42	59	76
2016	44	62	80
2017	49	69	89
2018	52	72	93
2019	53	75	96
2020	55	77	99
2021	57	79	102
2022	58	81	105

*zakładając wejście w życie przepisów od 17 czerwca 2013r.:

Ponadto koszt wydłużenia okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych w związku z wydłużeniem okresu płatnego urlopu związanego z urodzeniem dziecka wyniesie:

- w 2013 r. – 24 881 640 zł,
- w 2014 r. – 26 191 200 zł.

Powyższe szacunki zostały dokonane przy założeniu, że ok. 70% kobiet z prawem do zasiłku dla bezrobotnych nie podejmie zatrudnienia po urodzeniu dziecka oraz nastąpi wydłużenie o 6 miesięcy okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Do oszacowania wzięto pod uwagę liczbę kobiet z prawem do zasiłku, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka według stanu na koniec września 2012 r. i koniec listopada 2012 r. (odpowiednio 8817 oraz 9340).

Natomiast projektowana zmiana w przepisach dotyczących zwolnienia z opłacania składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników powracających z urlopu rodzicielskiego w okresie 36 miesięcy począwszy od pierwszego miesiąca po powrocie z takiego urlopu – nie spowoduje skutków finansowych dla Funduszu Pracy. W obecnym stanie prawnym pracodawcy korzystają już z ulgi w opłacaniu składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego. Przedmiotowa ulga nie dotyczy odrębnie każdego z wymienionych urlopów, zatem może być wykorzystana przez pracodawcę tylko raz i w wymiarze nie dłuższym niż 36 miesięcy.

Skutki finansowe wprowadzenia urlopów rodzicielskich dla Służby Celnej wiążą się z koniecznością wypłaty 60% uposażenia funkcjonariusza przez okres tego urlopu, tj. 26 tygodni. Mając na uwadze średnią roczną liczbę funkcjonariuszy korzystających z urlopu macierzyńskiego (na podstawie danych z izb celnych za lata 2010 – 2012) powyższe skutki finansowe kształtują się na poziomie ok. 4 180 700 zł rocznie. Pozostałe środki finansowe 40 % uposażenia funkcjonariuszy przebywających na urlopach rodzicielskich zostaną przeznaczone na ewentualne koszty zatrudnienia pracowników na zastępstwo nieobecnych funkcjonariuszy. Koszty te zostaną sfinansowane ze środków zabezpieczonych w budżecie na uposażenia funkcjonariuszy celnych.

Natomiast zakres zmian i regulacji przewidziany w art. 22 ww. projektu (zmiana ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, Dz. U. Nr 79, poz. 523, z późn. zm.), nie spowoduje dodatkowych kosztów dla budżetu więziennictwa. Na dzień 22 kwietnia 2013 r. w Służbie Więziennej na urloпах wychowawczych pozostaje 37 funkcjonariuszy, zaś na urloпах macierzyńskich – 96.

Także wprowadzenie zaproponowanych przepisów do ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 593, z późn.) nie spowoduje zwiększenia wydatków na uposażenia żołnierzy zawodowych. Należy zauważyć, że żołnierze zawodowi w dzisiejszym stanie prawnym otrzymują uposażenie za czas urlopu macierzyńskiego w pełnej wysokości. W przypadku korzystania z urlopu rodzicielskiego lub połączonego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego żołnierz otrzyma uposażenie odpowiednio 60% lub 80 % otrzymywanego uposażenia.

3.3. Skutki finansowe projektowanych zmian dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowana zmiana nie ma wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.”;

11. Pkt 5 Oceny Skutków Regulacji – na końcu uzupełnia się o następujący tekst:

„W warunkach prawnych z 2011 r. Kodeks pracy przewidywał możliwość wykorzystania urlopu macierzyńskiego w wymiarze 22 tygodni. Jeżeli w ciągu całego roku pracownik miał prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 26 dni to można przyjąć, że wykorzystując urlop macierzyński w pełnym wymiarze, uzyskał prawo do 11 dni (26 dni*22 tygodnie)/52 tygodnie) urlopu wypoczynkowego. Pozostałe tj. 15 dni przypadały na okres pracy wynoszący 30 tygodni. W warunkach z proponowanego rozwiązania prawnego, te 15 dni urlopu wypoczynkowego będzie stanowiło dodatkowy koszt pracodawcy.

Przy założeniu, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w 2011 r. wyniosło 3399,52 zł, zaś ogół kosztów pracy dla pracodawcy kształtował się na poziomie 3949 zł (wynagrodzenie brutto powiększone o koszty pracodawcy), koszt 1 pracownika, który skorzystał z urlopu macierzyńskiego w warunkach prawnych z 2011 r. wyniósł 2068,80 zł (3949,52*(11/21)). Proponowane rozwiązanie prawne wydłuży okres urlopu wypoczynkowego do którego pracownik uzyskuje prawo w związku ze skorzystaniem z urlopu rodzicielskiego o dodatkowe 15 dni co zwiększy koszt pracodawcy o kolejne 2821,09 zł w warunkach z 2011 r.”.

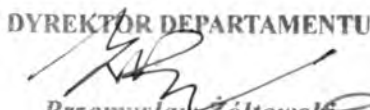

Władysław Kosiniak-Kamysz

Załącz.

- 45 egzemplarzy tekstu autopoprawki
- płyta CD z tekstem autopoprawki
- kopie wystąpień na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa

DYREKTOR
Departamentu Prawa Pracy
Agnieszka Gwarek
29.04.2013

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Przemysław Zółtowski
29.4.2013

29.04

Warszawa, dnia 29 kwietnia 2013 r.

33-04-2013

RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI
WICEPREZES
Piotr Gryśka

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
Departament Rady Ministrów

RM-10-32-13

29-04-2013

Minister Pracy i Polityki Społecznej
Maciej Berek

„z prośbą o ustosunkowanie się do niniejszego pisma
i o opinię”

Maciej Berek (-) Sekretarz Rady Ministrów

Sekretarz Rady Ministrów

RCL.DPS-50-138/12

dot. RM-10-32-13

BARDZO PILNE

W związku z przekazaną do rozpatrzenia przez Radę Ministrów przy piśmie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 kwietnia 2013 r. autopoprawką do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw, Rządowe Centrum Legislacji zgłasza następującą uwagę.

Zaproponowane w autopoprawce przepisy nowych art. 31 i art. 32 odnoszące się do limitu wydatków związanych z ustawą oraz mechanizmy korygujące w nich zawarte budzą zasadnicze wątpliwości co do zgodności z art. 50 ust. 1a i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2000 r. o finansach publicznych (dalej „ufp”):

- 1) mechanizm zaproponowany w art. 31 ust. 2 w przypadku zagrożenia przekroczeniu limitu wydatków na dany rok w istocie stoi w sprzeczności art. 50 ust. 1a ufp, gdyż zezwala Prezesowi ZUS na zwiększenie limitu wydatków określonych w ust. 1; nadto druga droga finansowania zwiększonych wydatków polega przezuaczeniu na ten cel „kwoty oszczędności z innych wydatków” co także jest sprzeczne z zasadami konstruowania mechanizmów korygujących – nie mogą one polegać na finansowaniu zadań ze środków na inne zadania;
- 2) także mechanizm z art. 31 ust. 4 zakłada finansowanie zwiększonego limitu ze źródeł innych niż mieszczące się w limicie;
- 3) żadna z regulacji nie zawiera mechanizmu korygującego przewidzianego enumeratywnie w art. 50 ust. 4 ufp, odnoszącego w każdym przypadku do kosztów wykonania zadań, dla których określony jest limit wydatków; proponowany art. 32 jest tylko konsekwencją wyżej opisanych - niewłaściwych z punktu widzenia art. 50 ust. 1a i 4 ufp – regulacji.

W świetle powyższego oraz tego, że prawidłowego mechanizmu korygującego nie da się w tym przypadku sformułować, biorąc pod uwagę charakter wprowadzanych regulacji (ograniczenia prawa do urlopu rodzicielskiego należałoby uznać za niekonstytucyjne), proponuje się odstąpienie od wprowadzania zaproponowanych art. 31 i art. 32.

DYREKTOR
Departamentu Prawa Społecznego

Wz Wiceprezesa
Włodzimierz Zając

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

WUJ/0310/66d GRW/2013/

P. J. acwanit
30.04.2013r.
Agk
DUJ
fakem
UFM
Pleosiński

BARDZO PILNE

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
BIURO MINISTRA
30-04-2013
150-
L. dz. 3979

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

W odpowiedzi na pismo z dnia 26 kwietnia br. Nr RM-10-32-13 w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw zgłaszam następującą uwagę. Wymaga doprecyzowania zdanie drugie w przepisie Art. 29, które powinno otrzymać brzmienie „Przepisy art. 29 ust. 10 i ust. 12 oraz art. 177 ust. 6-8 ustawy o finansach publicznych nie stosuje się”

[Handwritten signature]

Z up. Dyrektora
6. Kucharski

Z upoważnienia Ministra Finansów
SEKRETARZ STANU
Janusz Cichoń
Janusz Cichoń

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
Departament Rady Ministrów
RM-10-32-13
28-04-2013
Minister Pracy
i Polityki Społecznej
z up. Dyrektora *[Signature]*

[Faint circular stamp]